

Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs

Pērses iela 2, Rīga, LV-1011, tālr. 67031703, e-pasts pasts@ur.gov.lv, www.ur.gov.lv

Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Konsultatīvās padomes sēdes
PROTOKOLS
Rīgā

02.02.2022

Nr.1-29/4

Sanāksmi vada:

Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra
galvenā valsts notāre

Guna Paidere

Piedalās:

Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra
Konsultatīvās padomes locekļi:

Latvijas Krimināllietu advokātu biedrības pārstāvis

Aldis Alliks

Latvijas Datortehnoloģiju asociācijas pārstāve

Daiga Kiopa

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras
pārstāvis

Jānis Loze

Latvijas profesionālo patentpilnvarnieku asociācijas pārstāve

Brigita Tērauda

Latvijas Finanšu nozares asociācijas pārstāve

Laima Letiņa

Latvijas Zvērinātu advokātu padomes pārstāvis

Rihards Niedra

Latvijas Darba devēju konfederācijas
pārstāve

Inese Olafsone

Latvijas Tirgotāju asociācijas pārstāvis

Henriks Danusēvičs

Latvijas Maksātnespējas procesa administratoru asociācijas
pārstāvis

Kaspars Novicāns

Tiesību zinātņu pētniecības institūta pārstāvis

Ringolds Balodis

Biznesa augstskolas Turība Juridiskās fakultātes pārstāve

Liene Cakare

Latvijas Zvērinātu notāru padomes pārstāvis

Gatis Litvins

Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas pārstāve

Olga Zeile

Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas pārstāve

Ingrīda Reizina

Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas pārstāve

Inita Ilgaža

Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas pārstāve

Kristīne Alberinga

Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas pārstāve

Ērika Vizla

Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas pārstāve

Baiba Lielkalne

Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra darbinieki:
galvenā valsts notāra vietnieks

Sandis Karelis

Protokolē:

Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra

Sanākumi sāk plkst. 15:00.

Guna Paidere atklāj Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra (turpmāk – Reģistrs) Konsultatīvās padomes sēdi, kas notiek attālināti. Tiek prezentēta Reģistra stratēģija 2021. – 2026.gadam, kā arī plāns pāriet uz reģistrācijas pieteikumu iesniegšanu tikai digitālā formā. Prezentācijā tiek uzsvērts sekojošais:

1. Reģistra misija ir uzkrāt informāciju sabiedrības interesēs un būt uzticamai, inovatīvai un atvērta valsts pārvaldes iestādei, kuras vērtības ir klienti, profesionāli darbinieki, kā arī attīstība. Tiek norādīts uz Reģistra digitālo transformāciju uz starptautisku iestādi, kas arvien plašāk savus pakalpojumus nodrošina ārvalstniekiem.

2. Reģistra stratēģijas 2021. – 2026.gadam galvenais stratēģiskais virziens ir iestādes digitāla transformācija un virzība uz tikai elektronisku pakalpojumu sniegšanu, kas tiek nodrošināti nepārtraukti, ir integrēti citu pakalpojuma sniedzēju sistēmās, kā arī ir pieejami plaša spektra lietotājiem;

3. Reģistrs ir uzsācis projektu “Uzņēmumu reģistra pakalpojumu digitālā transformācija un pārrobežu pieejamība”, kura mērķis ir ieviest jaunu pakalpojumu portālu, kas aizstātu portālā Latvija.lv esošo Reģistra e-pakalpojumus. Jaunais pakalpojumu portāls tiks vērsts uz klientu pašapkalpošanos, t.i., klients pats ievada datus un sistēma jau datu ievades laikā informēs par kļūdām ievadītajos datos. Projekta ietvaros tiks uzlabotas arī Reģistra iekšējās sistēmas, lai atvieglotu reģistrācijas procesu.

Henriks Danusēvičs atbalsta iniciatīvu par jauno pakalpojumu integrēšanu citu pakalpojuma sniedzēju sistēmās, jo īpaši kredītiestāžu.

Inese Olafsone norāda uz praksē konstatēto problēmu, ka sākotnējā Reģistra valsts notāra atlikšanas lēmumā netiek norādīti visi konstatētie trūkumi dokumentos un klientam vairākkārtīgi jāsniedz dokumenti Reģistrā. Tādēļ kļūdu konstatēšana jau datu ievades laikā būtu atbalstāma.

Laima Letiņa informē, ka Latvijas Finanšu nozares asociācija ir atbalstāma visa uzņēmuma izveides procesa pieejamība digitāla procesa ietvaros, vienlaikus būtu nepieciešama informācija par projekta izstrādes laika grafiku, lai kredītiestādes varētu uzzināt un sniegt nepieciešamo informāciju tehniskā risinājuma izstrādei, lai Reģistra pakalpojumus būtu iespējams integrēt kredītiestāžu informācijas sistēmās.

4. Tiek prezentēts plāns reģistrācijas pieteikumu iesniegšanai tikai digitālā formā, kas attiektos ne tikai uz komercreģistru, bet arī uz citiem Reģistra vestajiem reģistriem. Jau šobrīd 85 procenti no Reģistrā saņemtajiem dokumentiem tiek iesniegti digitālā formā, bet situācija atšķirās atkarībā no Reģistra vestā reģistra. Piemēram, 2021.gadā tikai 14 procenti no iesniegtajiem pieteikumiem ziņu reģistrācijai komercreģistrā bija papīra formā, pieteikumi komercķīlu reģistrācijai iesniedzami tikai elektroniski. Taču attiecībā uz atsevišķiem publiskajiem reģistriem 2021.gadā saglabājies augsts iesniegto papīra dokumentu īpatsvars.

Attiecībā uz ārvalstniekiem atsevišķos gadījumos konstatējama problēma autentificēties Reģistra pakalpojumu saņemšanai un izmanto drošu elektronisko parakstu, ja ārvalstnieka mītnes valstī nedarbojas sertificēts attiecīga pakalpojuma sniedzējs. Plānots, ka šādos gadījumos ārvalstnieks Reģistrā dokumentus iesniegs ar Latvijas Republikā praktizējoša zvērināta notāra starpniecību. Protī, standarta situācijās zvērināts notārs šī procesa ietvaros sagatavo Reģistrā iesniedzamos dokumentus, identificē ārvalstnieku un veic datu ievadi Reģistra pakalpojumā. Tas būtu uzskatāms par pieejamu un drošu dokumentu iesniegšanas veidu, bet vēl nav zināmas šāda pakalpojuma izmaksas.

Guna Paidere noslēdz prezentāciju un aicina sēdes dalībniekus uz atvērto diskusiju.

Henriks Danusēvičs norāda uz problēmu, ka Reģistra vesto reģistru ierakstos netiek norādītas ziņas par juridisko personu pārstāvju pilnvaru termiņu, kas tiek norādītas tikai juridiskās personas statūtos.

Guna Paidere paskaidro, ka Reģistra vestajos reģistros tiek norādītas ziņas par pārstāvēt tiesīgajām personām un ikviena labticīga trešā persona var paļauties uz šiem ierakstiem. Likums neparedz, ka pilnvaru termiņš būtu ierakstāmā ziņa un arī juridiskās personas statūtos nav obligāti nosakāms pārstāvju pilnvaru termiņš.

Henriks Danusēvičs norāda uz vairākām problēmām ar portālā Latvija.lv esošajiem Reģistra e-pakalpojumiem, kas apgrūtina dokumentu iesniegšanu Reģistrā. Kā piemērs tiek minēts ziņu par maksājumu ievade e-pakalpojumā, kā arī nepieciešamību parakstīt dokumentus ārpus Reģistra e-pakalpojuma (eParaksts mājaslapā).

Guna Paidere piekrīt, ka esošo Reģistra e-pakalpojumu izmantošana ir sarežģīta. Tieši tāpēc ir paredzēts tos modernizēt.

Laima Letiņa uzsver, ka nav nepieciešams ieguldīt resursus esošo Reģistra e-pakalpojumu uzlabošanā, ja plānots izstrādāt jaunu Reģistra pakalpojuma platformu. Tāpat norāda, ka ar pāreju tikai uz digitālo pakalpojumu sniegšanu Reģistram vienlaikus būtu jāinformē plašāka sabiedrība par jautājumiem, kas saistīti ar identitātes apliecināšanas rīku nodošanas citām personām riskiem.

Inese Olafsone norāda, ka paralēli zvērinātiem notāriem dokumenti Reģistrā varētu tik iesniegti arī ar Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru (turpmāk – VPVKAC) vai zvērinātu advokātu starpniecību.

Ringolds Balodis vaicā kāda ir Reģistra iesaiste attiecībā uz valsts kopējiem risinājumiem informācijas tehnoloģiju jomā attiecībā uz pārējiem valsts vestajiem publiskajiem reģistriem, kā arī vienoto juridisko personu reģistra ieviešanu.

Guna Paidere norāda, ka valsts politika par kopējiem risinājumiem informācijas tehnoloģiju jomā attīstās lēni. Iestāžu attīstības projekti ne vienmēr ir loģiski sasaistīti. Pašlaik Reģistra īstenotais attīstības projekts paredz izstrādāt jaunu e-pakalpojumu platformu, bet nākošajos soļos to plānots integrēt valsts centralizētajā pakalpojumu portālā. Šādas scenārijs izvēlēts, jo Reģistra e-pakalpojumiem modernizācija ir ļoti nepieciešama, bet VARAM plāno būvēt jaunu portāla www.latvija.lv versiju un abu organizāciju attīstības grafiki nesakrīt. Šobrīd Reģistrs savos vestajos reģistros reģistrē visas juridiskās persona, kā arī publisko personu un iestāžu sarakstā vienkopus ir apkopotas ziņas par visām publiskajām personām un iestādēm. Publisko personu un iestāžu saraksta vešanā ir vērojami izaicinājumi, jo šis ir pirmais reģistrs, kurā ieviests pašapkalpošanās princips – tas praksē rada problēmas. Vienlaikus pozitīvi ir tas, ka citas iestādes izmanto šī reģistra datus, kas ļauj tos uzturēt aktuālus.

Jānis Loze iebilst par paredzēto veidu, kādā ārvalstnieks, kurš nevar dokumentus iesniegt elektroniskā formā, iesniedz dokumentus Reģistrā, jo tas paredz ārvalstnieka ierašanos pie Latvijas Republikā praktizējoša zvērināta notāra. Minētais apgrūtināto ārvalsts investīciju piesaisti. **Henriks Danusēvičs** pievienojas iebildumiem.

Gatis Litvins paskaidro, ka līdzīga sistēma darbojas Igaunijas Republika un līdz šim nav konstatētas problēmas ar ārvalsts investīciju piesaisti. Arī citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, kā, piemēram, Vācijas Federatīvajā Republikā, uzņēmumu reģistra iestāde nepieņem ārvalsts zvērinātu notāru sagatavotos dokumentus. Vienlaikus tiek apšaubīta VPVKAC kompetence konsultēt jautājumus, kas saistīti ar dokumentu iesniegšanu Reģistrā.

Jānis Loze un **Henriks Danusēvičs** norāda, ka būtu saglabājama iespēja ārvalstniekam iesniegt dokumentus Reģistrā, neierodoties Latvijas Republikā.

Gatis Litvins piedāvā risinājumu, ka ārvalstnieku vārdā dokumentus Reģistrā varētu iesniegt

pilnvarotā persona, kuru ārvalstnieks ir pilnvarojis dokumentu iesniegšanai un attiecīgo pilnvaru zvērināts notārs ir iekļāvis pilnvaru reģistrā.

Jānis Loze atbalsta šādu risinājumu.

Laima Letiņa norāda, ka ārvalstniekam, reģistrējoties komercreģistrā dalībnieka vai valdes locekļa statusā, veidojas saikne ar Latvijas Republiku, kas piešķir ārvalstniekam tiesības iegūt drošu elektronisko parakstu. Tāpat norāda, ka nepārprotamai personas identificēšanai un krāpniecības, izmantojot vairākus identitāti apliecināšus datus, novēršanai, Reģistram būtu jānodrošina kvalitatīvu ārvalstnieku datu pieejamība, datus sasaistot ar fizisko personu reģistru.

Gatis Litvins norāda uz problēmu, ka ārvalstnieks nevar tikt iekļauts fizisko personu reģistrā, ja viņš neierodas Latvijas Republikā, bet dokumentus Reģistram nosūta attālināti.

Daiga Kiopa norāda, ka praksē konstatēta problēma, ka komercreģistrā reģistrējot zvērināta tiesu izpildītāja vai zvērināta notāra biroju, par attiecīgo valsts amatpersonu tiek saglabāti dati arī publisko personu un iestāžu sarakstā.

Gatis Litvins paskaidro, ka arī pēc biroja atvēršanas zvērināts tiesu izpildītājs vai zvērināts notārs saglabā valsts amatpersonas statusu un tādēļ saglabājami arī attiecīgi ieraksti publisko personu un iestāžu sarakstā.

Guna Paidere, noslēdzot diskusiju, norāda, ka kopumā būtisku iebildumu virzībai uz tikai digitālu pieteikumu iesniegšanu Reģistrā nav. Ir jāturpina meklēt labākais risinājums attiecībā uz ārvalstnieku apkalpošanu, lai neapgrūtinātu ārvalstu investoru ienākšanu Latvijā. Attiecībā uz nevalstisko organizāciju sektoru, kur vēl joprojām ir saglabājies augsts papīra dokumentu īpatsvars, diskusijas turpināsies. Jautājums tiks izrunāts februāra Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes sēdē. Tāpat nākotnē ir paredzētas arī citas konsultācijas par šiem jautājumiem.

Sanāksmi pasludina par slēgtu.

Sanāksmi slēdz plkst. 16:45.

Sanāksmes vadītāja

Guna Paidere

Protokolists

Edgars Buka